डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी जन-वन विकास योजनेची व्याप्ती वाढवून सौर ऊर्जा कुंपणाची बाब समाविष्ट करणे.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.डब्ल्यूएलपी-१२२१ /प्र.क्र.३४० /फ-१ मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक-२५मे, २०२२.

वाचा:-

- १. शासन निर्णय महसूल व वनविभाग, डब्ल्यू.एल.पी. ०५१५/प्र.क्र.१५५/फ-१, दि. ४/८/२०१५.
- २. शासन निर्णय महसूल व वनविभाग, डब्ल्यू. एल. पी. ०५१५/प्र.क. १५५/फ-१, दि. १७/७/२०१७.
- ३. शासन निर्णय महसूल व वनविभाग, डब्ल्यू. एल. पी. ०४१७/प्र.क्र. १२७/फ-१, दि. २१/९/२०१७.
- ४. शासन निर्णय महसूल व वनविभाग, डब्ल्यू. एल.पी. ०५१७/प्र.क्र. ९७/फ-१, दि. २१/३/२०१८.
- ५. शासन निर्णय महसूल व वनविभाग, डब्ल्यू.एल.पी. ०४१७/प्र.क्र.९७/फ-१, दि. २९/८/२०१९.

प्रस्तावना:-

गावातील नैसर्गिक संसाधनांचा शाश्वत विकास साधून त्यांची उत्पादकता वाढविणे, गावक-यांची वनावरील निर्भरता कमी करणे, शेतीला पूरक जोडधंदे निर्माण करणे, पर्यायी रोजगार उपलब्ध करुन देणे व गावक-यांच्या सहभागातून वन आणि वन्यजीवांचे संरक्षण तसेच वन व्यवस्थापनाचा दर्जा उंचावणे व या माध्यमातून मानव-वन्यप्राणी संघर्ष कमी करण्यासाठी व्याघ्र प्रकल्पातील बफर व वन्यजीव संरक्षित क्षेत्राच्या सीमेच्या २ कि.मी. आतील संवेदनशील गावांमध्ये संदर्भ-१ च्या शासन निर्णयानुसार डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी जन-वन विकास योजना सुरु करण्यात आली.

या योजनेस गावक-यांकडून मिळणारा प्रतिसाद पाहून सदर योजनेची व्याप्ती वाढवून वन्यप्राणी भ्रमण मार्गातील गावे, ग्रामवन असलेली गावे व संरक्षित क्षेत्रामधून पुर्नवसीत गावे यांचा सदर योजनेत संदर्भ क्र. २ चे शासन निर्णयानुसार समावेश करण्यात आला. सदर योजने अंतर्गत वनाशेजारील गावातील १००% कुटुंबांना स्वयंपाक गॅस (LPG) पुरवठा करण्याची अतिरिक्त बाब संदर्भ क्र. ३ चे शासन निर्णयानुसार समाविष्ट करण्यात आली. तद्नंतर, संदर्भ क्र. ४ व ५ चे शासन निर्णयानुसार सदर योजने अंतर्गत वन्यप्राण्यांकडून शेत पिकाची नुकसानी थांबविण्यासाठी सामुहीक चेनलिंक फेन्सिंग ही बाब समाविष्ट करण्यात आली.

मागील काही वर्षात नवेगांव-नागझिरा व ताडाबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्पाचे बफर क्षेत्राचे गावातील शेतकरी लाभार्थींना प्रायोगिक तत्वावर व्यक्तीगत सौर ऊर्जा कुंपण देण्यात आले. सदर प्रयोगाचे अवलोकन केले असता सौर ऊर्जा कुंपणाची किंमत लोखंडी जाळीच्या कुंपणाच्या तुलनेत अत्यल्प आहे, तसेच वन्यप्राण्यांना इजा होण्याची शक्यता कमी आहे आणि हंगाम संपल्यानंतर कुंपण काढून ठेवणे शक्य आहे

X48

जेणेकरुन वन्यप्राणी भ्रमणमार्ग पुनश्च सुरळीत होतात. अशा विविध कारणांमुळे सौर कुंपणाचे प्रत्यक्षात फायदे जास्त असून त्याची स्वीकार्यता वाढलेली आहे. सदरचे अनुभवामुळे व्यक्तीगत सौर ऊर्जा कुंपण देण्याबाबत डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी जन-वन विकास योजनेत विशेष तरतूद असावी अशी मागणी पुढे येत आहे.

लोखंडी जाळीचे कुंपणाचे योजनेला मिळणारा अत्यल्प प्रतिसाद, त्याकरिता लागणारा निधी व लोखंडी जाळीचे कुंपणाच्या तुलनेत सौर ऊर्जा कुंपणाची उपयुक्तता या सर्व बाबींचा विचार करुन संवेदनशील गावांमध्ये डॉ. श्यामाप्रासाद मुखर्जी जन-वन विकास योजने अंतर्गत सौर ऊर्जा कुंपणाची बाब समाविष्ट करणे शासनाचे विचाराधीन होते. त्याअनुषंगाने आता शासन खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी जन-वन विकास योजने अंतर्गत सौर ऊर्जा कुंपणाची बाब समाविष्ट करणे:-

सौर ऊर्जा कुंपणाकरीता लामाचे स्वरुप: संवेदनशील गावांमध्ये सौर ऊर्जा कुंपणाचा लाभ वैयक्तिकरित्या देण्यात येईल. निश्चित केलेल्या मापदंडाचे सौर ऊर्जा कुंपण साहित्याचा पुरवटा लाभार्थ्यास करण्यात येईल. याकरीता प्रतिलाभार्थी सौर ऊर्जा कुंपणाच्या किमतीच्या ७५ % किंवा रूपये १५,०००/- या पैकी जी कमी असेल त्या रक्कमेचे अनुदान देण्यात येईल. सौर ऊर्जा साहित्याच्या किंमतीच्या अनुषंगाने उर्वरीत २५ % किंवा अधिकच्या रक्कमेचा वाटा लाभार्थ्याचा राहील.

कार्यान्वयीन यंत्रणा:- दिनांक ०४.०८.२०१५ च्या शासन निर्णयामधील परिच्छेद २.०१ मध्ये नमूद केलेप्रमाणे सौर ऊर्जा कुंपणाचा लाभ देण्याची कार्यवाही ग्राम परिस्थितीकीय विकास समिती/संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती मार्फत राबविण्यात येईल. ज्या गावात ग्राम परिस्थितीकीय विकास समिती/ संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती अस्तित्वात नसेल तेथे समिती गठीत करावी.

सौर ऊर्जा कुंपणाचा लाभ देण्यासाठी संवेदनशील गावांची निवड -:

- भौर ऊर्जा कुंपण ही बाब डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी जन-वन विकास योजनेचा एक भाग म्हणून कार्यान्वित होणार आहे. त्यामुळे सौर ऊर्जा कुंपणाचा लाभ देण्याकरीता सद्यःस्थितीत डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी जन-वन विकास योजने अंतर्गत गावांची निवड करण्यासाठीचे निकष या
 बाबीस लागू राहतील.
- 2. वनवृत्तिन्हाय वन्यप्राण्यांकडून झालेल्या शेतपीक नुकसानीच्या मागील तीन वर्षातील गाविनहाय घटनांच्या संख्येच्या अनुषंगाने प्राथम्यक्रमानुसार संवेदनशील गावांची यादी संबंधित मुख्य वनसंरक्षक/ वनसंरक्षक (प्रादेशिक/ वन्यजीव) हे तयार करतील.
- 3. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती अनुदानाच्या उपलब्धतेप्रमाणे वनवृत्तनिहाय प्राथम्यक्रमानुसार संवेदनशील गावांची निवड करेल व त्यास शासनाची मान्यता घेईल. समितीची संरचना खालीलप्रमाणे असेल:-

अ.क्र.	समिती सदस्य	पदनाम
9	प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर	अध्यक्ष
२	प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र	सदस्य

Ly

	राज्य, नागपूर	
3	अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), पूर्व, नागपूर	सदस्य
8	अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), पश्चिम, मुंबई	सदस्य
4	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नागपूर	सदस्य
ξ	आयुक्त, कृषि यांनी नियुक्त केलेले संचालक दर्जाचे अधिकारी	सदस्य ,
Ŋ	वनसंरक्षक/उप वनसंरक्षक (नियोजन व व्यवस्थापन, वन्यजीव), प्रधान	सदस्य सचिव
	मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), नागपूर यांचे कार्यालय	

लामार्थ्यांचे निवडीचे निकष :-

- 9. सदर लाभार्थीकडे गावातील शेतीचा ७/१२, गाव नमुना ८ अथवा वनहक्क कायदा अंतर्गत पट्टा वाटप केल्याचे प्रमाणपत्र असणे बंधनकारक राहील.
- २. लाभार्थी हा गावातील रहिवाशी असणे आवश्यक आहे. तथापि, एखाद्या व्यक्तीकडे मुद्या क्र. १ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे दस्तऐवज असल्यास त्यास ही अट लागू राहणार नाही.
- 3. ज्या व्यक्तीवर वनगुन्हा नोंदविण्यात आला असेल अशा व्यक्तीस योजनेचा लाभ देय असणार नाही. तथापि, एखाद्या व्यक्तीवर वाटप झालेल्या वनपट्टयासंदर्भात अतिक्रमणाचा गुन्हा नोंदविला गेला असेल त्यास सदर योजनेचा लाभ देय राहील.
- ४. या योजने अंतर्गत वैयक्तिक सौर ऊर्जा कुंपण अथवा सामुहिक चेन लिंक फेन्सिंग यापैकी एकच लाभ अनुज्ञेय राहील.

लाभार्थी निवड करण्याची कार्यपध्दती:-

- भंवेदनशील गावाची निवड झाल्यावर ग्राम परिस्थितीकीय विकास समिती/ संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती आवश्यक माहिती ग्रामपंचायत सुचनाफलकावर प्रसिध्य करावी.
- २. अर्जदारांनी सौर ऊर्जा कुंपणाचा लाभ घेण्यासाठी संबंधित ग्राम परिस्थितीकीय विकास समिती/ संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती यांचेकडे अर्ज करणे आवश्यक राहील.
- ३. ग्राम परिस्थितीकीय विकास समिती/ संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीने अर्जदारांची पात्रता निश्चित केल्यानंतर वनपरिक्षेत्र अधिकारी यांचे मार्फत उपवनसंरक्षक यांचेकडे निधी मागणीचा प्रस्ताव सादर करावा.

सौर ऊर्जा कुंपण साहित्याचे मापदंड (Specification):-

सौर ऊर्जा कुंपण साहित्याचे तांत्रिक मापदंड (Technical Specification) निर्धारित करणेसाठी व गुणवत्ता नियंत्रणासाठी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्या अध्यक्षतेखाली तांत्रिक समिती खालीलप्रमाणे असेल:-

अ.क्र.	समिती सदस्य	पदनाम
٩	प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर	अध्यक्ष
२	अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण -	सदस्य
3	अधिक्षक अभियंता (विद्युत), सार्वजनिक बांधकाम विभाग	सदस्य
8	अधिक्षक अभियंता, महावितरण	सदस्य

Kys

$\overline{}$		
4	प्राध्यापक, शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय	सदस्य
ξ	प्राध्यापक, शासकीय पशुवैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर	
(9	आयक्त कृषि गांनी निगनन के के के	सदस्य
<u> </u>	आयुक्त, कृषि यांनी नियुक्त केलेले संचालक दर्जाचे अधिकारी	सदस्य
2	अतिरिक्त महासंचालक, महाऊर्जा	सदस्य
8	वनसंरक्षक/उप वनसंरक्षक (नियोजन व व्यवस्थापन, वन्यजीव),	ਜ਼ਰੂਹ ਹਵਿਤ
	प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), नागपूर यांचे कार्यालय	सदस्य सचिव
	1131 11 111 11 11 11 11 11 11 11 11 11 11 1	

सदर समितीने सौर ऊर्जा कुंपण साहित्य हे याप्रकारच्या साहित्याकरीता Bureau of Indian Standards मार्फत निश्चित केलेल्या मापदंडानुसार असेल याची खात्री केल्यानंतर साहित्याच्या मापदंडास महाऊर्जा यांचेकडून तांत्रिक मान्यता प्राप्त करुन घेईल.

सौर ऊर्जा कुंपण साहित्य पुरवठा करण्याची कार्यपध्दती:-

9. सौर ऊर्जा कुंपण साहित्य खरेदी करण्याची कार्यवाही वनवृत्त स्तरावर खालील संरचनेप्रमाणे गठीत समिती मार्फत करण्यात यावी.

अ.क्र.	समिती सदस्य	पदनाम
9	मुख्य वनसंरक्षक / वनसंरक्षक (प्रादेशिक / वन्यजीव)	अध्यक्ष
२	उप वनसंरक्षक / उप संचालक / विभागीय वन अधिकारी (प्रादेशिक / वन्यजीव)	सदस्य
3	सह संचालक, लेखा व कोषागार किंवा जिल्हा कोषागार अधिकारी दर्जाचा अधिकारी	सदस्य
8	उद्योग सह संचालक (विभागीय कार्यालय) / प्रतिनिधी	सदस्य
4	संबंधित अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण	सदस्य
Ę	तांत्रिक तज्ज्ञ	सदस्य
9	वनवृत्त कार्यालयातील विभागीय वन अधिकारी	सदस्य सचिव

- २. खुल्या स्पर्धात्मक इ-निविदा प्रक्रियेची RFP प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख) हे मंजूर करतील.
- ३. उपरोक्त सिमती भौगोलिक परिस्थिती विचारात घेऊन सौर ऊर्जा कुंपणाचे तांत्रिक सिमतीव्दारे निश्चित करण्यात आलेले तांत्रिक मापदंडानुसार खुल्या स्पर्धात्मक निविदा प्रक्रियेव्दारे वनवृत्तिनहाय सौर ऊर्जा कुंपणाच्या आवश्यक मात्रेकरीता पुरवठादाराची निवड व दर निश्चित करतील. त्यानंतर संबंधित ग्राम परिस्थितीकीय विकास सिमती/ संयुक्त वन व्यवस्थापन सिमती गावाकरीता मंजूर मात्रा निवड झालेल्या पुरवठादाराकडून उपलब्ध करुन घेईल.
- ४. पुरवठादाराची नियुक्ती करण्यापूर्वी शासनाने प्राधिकृत केलेल्या प्रयोगशाळेत साहित्याची तांत्रिक मापदंडाकरिता तपासणी करण्यात यावी.
- ५. प्रत्येक सौर ऊर्जा कुंपण साहित्याला unique kit chassis number emboss करण्याची व पाच वर्षांपर्यंत साहित्याची देखभाल / दुरूस्ती करण्याची जबाबदारी पुरवठादाराची राहील.

साहित्य वाटप करण्याची कार्यपद्धती:-

- 9. ग्राम परिस्थितीकीय विकास समिती/ संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीस शासनाकडून अनुदान उपलब्ध झाल्यानंतर लाभार्थ्याने उर्वरीत २५ % किंवा अधिकच्या रक्कमेचा वाटा समिती कडे जमा करावी.
- २. ग्राम परिस्थितीकीय विकास समिती/ संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती नियुक्त पुरवठादाराकडून साहित्याचा पुरवठा करून घेईल.
- 3. नियुक्त पुरवठादाराकडून पुरवठा करण्यात आलेल्या साहित्याची तपासणी समितीद्वारे वन परिक्षेत्र अधिकारी व लाभार्थी यांच्या उपस्थितीत करेल. पुरवठा करण्यात आलेले साहित्य निश्चित करण्यात आलेल्या मापदंडानुसार असल्यास साहित्याचे वाटप लाभार्थ्यांना करण्यात येईल. तसेच संबंधित ग्राम परिस्थितीकीय विकास समिती / संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीकडून पुरवठाधारकास पुरवठा केलेल्या साहित्याची रक्कम RTGS/NEFT द्वारे वितरीत करावी.
- ४. शासनाकडून प्राप्त झालेला निधी गावातील पात्र झालेल्या सर्व लाभार्थ्यांना आवश्यक असलेल्या निधी पेक्षा कमी असल्यास वनपरिक्षेत्र अधिकारी यांच्या उपस्थितीत लाभार्थ्यांची निवड संबंधित संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती/ ग्राम परिस्थितीकीय विकास समितीने करावी.

लाभार्थी जबाबदारी:-

- 9. लाभार्थ्यांनी सौर ऊर्जा कुंपणाची देखभाल स्वतः करावयाची असून शेतात पिकं नसताना सौर ऊर्जा कुंपण काढून ठेवण्याची जबाबदारी सर्वस्वी त्यांची राहील.
- २. या योजने अंतर्गत खरेदी केलेले वैयक्तिक सौर ऊर्जा कुंपण विकणार नाही, हस्तांतरीत करणार नाही तसेच त्याचा दुरुपयोग करणार नाही व या अटींचा भंग झाल्यास लाभार्थ्यास त्यापुढे वनविभागामार्फत देण्यात येणाऱ्या कुठल्याही योजनेचे लाभ देय राहणार नाही (परिशिष्ट-१).

योजनेचे संनियंत्रण व तक्रार निवारण:-

- १. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (माहिती, तंत्रज्ञान धोरण) यांनी योजनेच्या सिनयंत्रणासाठी गाविनहाय / सिमतीनिहाय / वनपिरक्षेत्रनिहाय / वनविभागिनहाय लामार्थ्यांबाबत पिरपूर्ण माहिती उपलब्ध होण्याकिरता माहिती व्यवस्थापन प्रणाली (Database Management System) तयार करावी. तसेच लामार्थीनिहाय सौर ऊर्जा कुंपणाची नोंदणी महाऊर्जा कडे करण्यात यावी.
- २. लाभार्थी तक्रार निवारणाची प्रकिया संबंधित संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती / ग्राम परिस्थितीकीय विकास समिती यांच्या माध्यमातून संबंधित वन विभागाकडून प्रचलित पध्दतीनुसार करण्यात येईल.
- 3. संबंधित वनरक्षक / क्षेत्र सहायक सौर उर्जा कुंपणाची देखभाल व्यवस्थित रित्या होत आहे, याबाबत संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीच्या/ ग्राम परिस्थितीकीय विकास समितीच्या आढावा बैठकीत खातरजमा करावी.
- ४. संबंधित सहाय्यक वनसंरक्षक हे गावनिहाय योजनेचे वार्षिक मुल्यमापन करतील.

Kork

निधीचे स्रोत:-

डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी जन-वन विकास योजना लेखाशीर्ष (२४०६ ८७११) मधील उद्दिष्ट ५०- ईतर खर्च अंतर्गत खर्च करण्यात येईल. या व्यतिरिक्त शासनाच्या इतर राज्य योजनांतून, जिल्हा योजनेतून, आदिवासी विकास योजना, विशेष घटक योजना, व्याघ्र प्रतिष्ठान, खासदार व आमदार निधीमधुन तसेच मानव विकास मिशन, CSR, जिल्हा सबलीकरण निधी, जिल्हास्तरीय इतर उपलब्ध स्त्रोतांमधून व्यक्तीगत सौर ऊर्जा कुंपणाकरिता निधी उपलब्ध करून देता येईल.

योजनेची अंमलबजावणीसाठी कार्यात्मक सूचना :-

डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी जन-वन विकास योजने अंतर्गत सौर ऊर्जा कुंपण खरेदी प्रक्रिया, साहित्याचे वाटपाबाबत प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), नागपूर हे खुल्या स्पर्धात्मक निविदेव्दारे पुरवठादाराची निवड करताना किंमतीचा वाजवीपणा, वस्तुंचे विनिर्देश, त्यांचा दर्जा तसेच निविदेसाठी पुर्व अर्हतेचे निकष, निविदा दस्ताऐवजांमधील सर्व अटी व शर्ती इ. बाबींची खातरजमा करण्यासंबंधीचे निकष व त्यांची पूर्तता करण्याबाबत उपाययोजना ईत्यादीचा समावेश करुन योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी सविस्तर कार्यात्मक सूचना निर्गमित करतील.

इतर तरतूदी:-

डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी जन-वन विकास योजने संदर्भात दि.०४.०८.२०१५ च्या शासन निर्णयातील इतर सर्व तरतूदी यापुढेही लागू राहतील.

वरील शासन निर्णय वित्त विभाग, नियोजन विभाग, आदिवासी विकास विभाग, पदुम विभाग, कृषि विभाग, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग यांचे सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक <u>२०२२०५२५१५२१ ३३ ८६१८</u> असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

२ ५ ५ २० (बी. वेणुगोपाल रेड्डी) प्रधान सचिव (वने) महसूल व वन विभाग

प्रति,

- १. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मुंबई
- २. मा. राज्यमंत्री (वने) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई

St.

- ४. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ५. अपर मुख्य सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ६. अपर मुख्य सचिव, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ७. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८. प्रधान सचिव, पदुम व पणन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९. प्रधान सचिव, कृषी विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०. प्रधान सचिव, (जलसंधारण) मृद व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११. प्रधान सचिव, अदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२. महासंचालक, माहिती व प्रसिध्दी, मंत्रालय, मुंबई.
- १३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- १४.प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- १५. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वनविकास महामंडळ, नागपूर.
- १६. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन) व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- १७.अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) पुर्व, नागपूर/ पश्चिम, मुंबई
- १८. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १९. विभागीय आयुक्त, (सर्व महसूल विभाग).
- २०. आयुक्त, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, नाशिक
- २१. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक), सर्व
- २२. मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, अमरावती.
- २३. वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, ताडोबा-अंधारी/ सह्याद्री/ पेंच व बोर व्याघ्र प्रकल्प
- २४. वनसंरक्षक व संचालक, संजय गांधी राष्ट्रीय उयान, बोरीवली.
- २५.उप वनसंरक्षक (वन्यजीव), पुणे/ नाशिक.
- २६. उप वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प, गोंदिया
- २७. उप वनसंरक्षक (प्रादेशिक), सर्व
- २८.महालेखापाल-१/२ (लेखापरीक्षण /लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.
- २९. वित्त विभाग (व्यय-१० कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई ३२.
- ३०. फ-१ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२ (निवडनस्ती)

<u>परिशिष्ट</u>-१

वैयक्तिक सौर ऊर्जा कुंपण वाटप करणे करिता

निवड करण्यात आलेल्या लाभार्थांकडून घ्यावयाच्या बंधपत्राचा नमुना (रु.१००/- चे स्टॅम्प पेपरवर दुय्यम निबंधक यांचेकडून नोंदणीकृत करून)

		•		, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,	
9.	. मी श्री./श्रीमती		रा	<u>-</u>	∏,
	जिल	हा <u>]</u>	प्रतिज्ञापूर्वक लिहन	दितो/देते की र	ाज्य जायनाच्या
	वनावभागामाफेत राह	विण्यात येणाऱ्या डॉ. ३य	ागाप्रसाद मुखर्जी ज	न-वन विकास यो	जने अंतर्गत ग्राम
	परिस्थितीकीय विका	ास समिती/संयुक्त वन व	यवस्थापन समितीग	गर्फत व्यक्तीगत र	भौर कर्जा कंपण
	साहित्याचे वाटपासा	ठी आज दिनांक	रोजी माई	ी निवड झाली आ	हे. त्यानसार मी
	शासनाने विहित केर्त करीत आहे.	नेल्या पद्धतीस अनुसरून	ं ही रव	ठकम र	समितीकडे जमा
₹.	सदर योजने अंतर्गत	प्राप्त झालेल्या सौर ऊ	र्जा कंपणाचे योग्य	त-हेने देखभाल	करण्याची त
	त्याचा दुरुपयोग करप	गार नाही याची सर्वस्वी ज	खाबदारी माझ्यावर	राहील कंपणासा	ती लागणारे
	खांब मी स्वतःचे वाप मिळणार नाही याची म	रिणार व कुंपण मी स्व	तः लावून घेणार र	ग्रासाठी शासनाकर	डून अनुदान
3.	शेतात पिके नसताना जबाबदारी माझी राही	सौर उर्जा कुंपण काढून ल.	ठेवण्याची व पीक	लावल्यावर कुंपण	लावण्याची
8.		लाभ मिळाल्यानंतर वन्यप्र भरपाई करिता अर्ज सादः		कसान झाल्यास मी	ो कुठल्याही
4 .	_			ਹਰ ਕਾਵੀ	
		सदर योजने अंतर्गत प्राप्त झालेले सौर ऊर्जा कुंपण मी विक्री करणार नाही. सदर सौर ऊर्जा कुंपणाचा योग्य वापर करीत आहे किवा नाही याबाबत वेळोवेळी वन			
		विभागामार्फत तपासणी करिता मी स्वत: सहकार्य करील.			
				0:	•
	वर नमूद कल	ल्या सर्व अटी व शर्ती मल	ग्रा मान्य आहत व य	॥ अटाचा भग झार	त्यास यापुढे —०
	वनविभागामार्फत देण्यात येणाऱ्या कुठल्याही योजनेचे लाभ देय राहणार नाही याची मला जाणीव आहे.				
	साक्षीदाराची स्वाक्षरी, ना	व व पूर्ण पत्ता			
	9		ਗਾ	भार्थीची स्वाक्षरी	
:	₹		ਲਾ	मार्थीचे नांव -	
		प्रतीस्वाक्षर	ोत		
;	सचिव	अध्यक्ष		वनपाल/वन	रक्षक
ग्राम प	गरिस्थितीकीय	ग्राम परिस्थितीकीय	विकास समिती/		
	समिती /संयुक्त वन श्थापन समिती	संयुक्त वन व्य	वस्थापन समिती	संबंधित	क्षेत्र
दिनांक-		दिनांक-		दिनांक	
रथळ-		स्थळ-		स्थळ	